

Törösvidek

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon: 60; este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
M I G E N D E Z S Ó

Ára hétköznap 14, vasárnap 20 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 9.80, 1 hónapra 3.40 P.
Postatakarékpénzt. csekkszla: 34.141.

Baiczai Beliczey Miklósné a hadbavonultak hozzátartozóiért

Baiczai Beliczey Miklósné, vármegyénk közszeretében álló főispánjának nemeslelkű hitvese, aki mint a megyei Bajtársi Szolgálat és a Vöröskereszt vármegyei szervezetének elnöke mindenkor meleg szívvel, segítő készséggel fordult a segítségre rászorulóknak, most a hadbavonultak hozzátartozóiért indult nemes kezdeményezésében. A főispán hitvese a vármegyei Bajtársi Szolgálat nevében mozgalmat indított a hadbavonultak hozzátartozóinak megsegítésére. Beliczey Miklósné kéréssel fordult a vármegye tehetőse lakosaihoz, a vállalatokhoz, üzemekhez, intézményekhez. Felhívása a következőképpen szól:

»A mai világegés körülöttünk dúló viharában, viszonylagosan nyugodt szigeten élünk. Mindezt nagyrészt azoknak köszönhetjük, akik helyt állanak az ország határain kívül és mindnyájunk nyugalmaért — itthon nagyva családot, otthon — életüket meckáztatják, vagy áldozzák fel.

A kötelesség mindnyájunkat elszólíthat erre a harcra, de addig is kötelességünk minden módon segíteni azokon a reászoruló családokon, ahol a fenntartó munkás kéz értetlenül küzd.

Az állam — háborús erőviszonyaikkal képest — minden lehetőt megadott és meg fog adni a jövőben is az ilyen családoknak, akik azonban ezenfelül még a mi külön segítségünkre is reászorulnak. A velük való gondos törődés, az ő sorsuknak könnyítése nyugalmat ad távollévő hozzátartozójuknak s ez erősebb lesz ellenállásunkat. A kitartás példája: győzelem!

Segítséget kérünk tehát ahhoz, hogy minél eredményesebben segítsünk azoknak rászoruló családtagjain, akiket a békés munkából önvédelmi harcra szólított el a kötelesség, fennmaradásunk érdekében.

Ezért fordulok most kéréssel szóval vármegyénk áldozatkész tehetősebb közönségéhez, hogy tegyék — a mellékelt csekken befizetendő — nagybecsű adományaikkal lehetővé ezt a segítséget.

Segítséget kérünk, hogy Békés vármegye hazafias és megértő közönségének adományait azoknak juttathassuk tovább, akik a legtöbbet áldozzák értünk!

A felhíváshoz az alábbi sorokkal csatlakozott Beliczey Miklós, a vármegye főispánja is:

»Evek során át a tél beállta előtti évente egyszer én is mindig kéréssel fordultam vármegyénk nemes-szívű közönségéhez, Főméltóságú

Kormányzómnak úgynevezett »Békés vármegyei Horthy segélyakciója« javára.

Most én is ezen a helyen szólok; a szociális hadigondozást tartom napjaink legfontosabb jótékony tevékenységének és ezért azt kérem, hogy minden megértés és lehetőleg minél több adomány — ezidén ezért marad el az én külön gyűjtésem is — erre a célra fordíttassék.

A főispán hitvesének felhívása szétfutott már a vármegyében. Százán és százán kapták meg a levelet, melyhez csekket mellékelte Beliczey Miklósné. Egyetlen pillanatig sem kétséges, hogy a főispán hitvesének felhívása mindenütt megértésre talál.

lál. Az egész magyar társadalom egyetemes abban az akaratban, hogy messzi Oroszországban küzdő honvédeink itthon lévő hozzátartozói semmiben ne szenvedjenek hiányt, biztosítva legyen mindennapi kenyerük. Tudjuk, valljuk mindnyájan, hogy kötelességeink vannak hős honvédeink hozzátartozóival szemben. Amit nekik adunk, azzal hálánkat, köszönetünket fejezzük ki a honvédek iránt, akik hősi harcukkal, önfeláldozással a mi otthonaink békéjét, nyugalmaikat védik. A főispán szavaira megnyílnak a szívek, a honvédek iránti szeretet bizonyára olyan összeget ad össze itt Békés vármegyében, hogy a Bajtársi Szolgálat minden honvédesaládot jelentős, komoly támogatásban részesíthető.

Az egész magyar társadalom egyetemes abban az akaratban, hogy messzi Oroszországban küzdő honvédeink itthon lévő hozzátartozói semmiben ne szenvedjenek hiányt, biztosítva legyen mindennapi kenyerük. Tudjuk, valljuk mindnyájan, hogy kötelességeink vannak hős honvédeink hozzátartozóival szemben. Amit nekik adunk, azzal hálánkat, köszönetünket fejezzük ki a honvédek iránt, akik hősi harcukkal, önfeláldozással a mi otthonaink békéjét, nyugalmaikat védik. A főispán szavaira megnyílnak a szívek, a honvédek iránti szeretet bizonyára olyan összeget ad össze itt Békés vármegyében, hogy a Bajtársi Szolgálat minden honvédesaládot jelentős, komoly támogatásban részesíthető.

Az egész magyar társadalom egyetemes abban az akaratban, hogy messzi Oroszországban küzdő honvédeink itthon lévő hozzátartozói semmiben ne szenvedjenek hiányt, biztosítva legyen mindennapi kenyerük. Tudjuk, valljuk mindnyájan, hogy kötelességeink vannak hős honvédeink hozzátartozóival szemben. Amit nekik adunk, azzal hálánkat, köszönetünket fejezzük ki a honvédek iránt, akik hősi harcukkal, önfeláldozással a mi otthonaink békéjét, nyugalmaikat védik. A főispán szavaira megnyílnak a szívek, a honvédek iránti szeretet bizonyára olyan összeget ad össze itt Békés vármegyében, hogy a Bajtársi Szolgálat minden honvédesaládot jelentős, komoly támogatásban részesíthető.

Kremencsug és Kiev térségében újabb nagy sikerre vezetett a német támadás

Berlin, december 9.
A Német Távirati Irodának a keleti front helyzetéről szóló közleménye kiemeli, hogy Kremencsugtól északnyugatra és Kievtől nyugatra a német támadás újabb sikereket hozott. A keleti térségben a németek ke-
reken 40 kilométerrel jutottak előbbre. A többi szakaszon helyi jelentőségű harcok voltak.

Az olasz fronton a keleti szárnyra helyeződött át a harcok súlypontja

Kemény harcokban minden brit támadást visszaverték a németek

Berlin, december 9.
Mint jelentik, az olasz fronton a harcok súlypontja az amerikai csapatok arcvonaláról, tehát a nyugati szárnyról a brit csapatok arcvonalára, a keleti szárnyra helyeződött át. A német csapatok a brit erők valamennyi támadását visszautasították.

Mihaljovics tábornok csapatai is támogatják a németeket a partizánok elleni harcban

Bern, december 9.
Tito főhadiszállása közölte, hogy a német és horvát csapatok nagyarányú támadásba kezdtek csapatai, a partizánok ellen. Egyszerre több irányból indult meg a támadás, mely különösen Boszniában és a Szandzsekban igen heves. A jelentés közli azt is, hogy a németeket és a horvátokat több helyen Mihaljovics szerb tábornok csapatai is támogatják.

A Balkán helyzetéről és kérdéseiről tárgyaltak Kairóban

Lisszabon, december 9.
Kairói közlés szerint Izmet Inonü és kísérete december 4-én érkezett Kairóba. A török államférfiak abban a szállóban szálltak meg, melyben Csangkaisak lakott. A jelentés szerint az értekezleten a balkáni helyzettel foglalkoztak. A főtárgy a katonai és stratégiai fejlemények lehetőségének áttekintése volt. A török képviselők — hír szerint — kijelentették, hogy Törökország érdekelve van a Balkánon. Alkötőleg meghatározták, hogy a kölesön- és bérleti szerződést Törökországra vonatkozóan még jobban kiterjesztik.

Lisszabon, december 9.
Kairói közlés szerint Izmet Inonü és kísérete december 4-én érkezett Kairóba. A török államférfiak abban a szállóban szálltak meg, melyben Csangkaisak lakott. A jelentés szerint az értekezleten a balkáni helyzettel foglalkoztak. A főtárgy a katonai és stratégiai fejlemények lehetőségének áttekintése volt. A török képviselők — hír szerint — kijelentették, hogy Törökország érdekelve van a Balkánon. Alkötőleg meghatározták, hogy a kölesön- és bérleti szerződést Törökországra vonatkozóan még jobban kiterjesztik.

Lisszabon, december 9.
Kairói közlés szerint Izmet Inonü és kísérete december 4-én érkezett Kairóba. A török államférfiak abban a szállóban szálltak meg, melyben Csangkaisak lakott. A jelentés szerint az értekezleten a balkáni helyzettel foglalkoztak. A főtárgy a katonai és stratégiai fejlemények lehetőségének áttekintése volt. A török képviselők — hír szerint — kijelentették, hogy Törökország érdekelve van a Balkánon. Alkötőleg meghatározták, hogy a kölesön- és bérleti szerződést Törökországra vonatkozóan még jobban kiterjesztik.

ha Törökország engedményeket tesz az angolszászoknak.

Bern, december 9.

Ideérkezett jelentés szerint a kal-
rói értekezleten többek között a kö-
vetkező kérdések kerültek szóba:

Törökország tényleges háborús
részvétele, Törökország az angol-
szász szövetségesek iránti rokon-
szenvének tettekben való kifejezése;
engedmények Törökország részé-
ről török területen az angolszász
szövetségesek számára;

a török-szovjet viszony tisztázása;
Törökország és a Szovjet érdekei-
nek a háború utáni időre szóló el-
határolása.

Mindenfelől

A PILISMARÓTI téglagyár munká-
sai a földhányatelep alsó fekete réte-
gében kőszerszámokat, ósállateson-
tokat találtak. A Nemzeti Múzeumba
beszállított leletekről megállapítot-
ták, hogy ósbőlény és havasi mor-
mota csontjai. Többezer évesek a le-
letek, melyekkel a régmúlt idő üzent
a ma emberének.

KOPPENHÁGABAN orgyilkosok a
nyílt utcán agyonlőttek egy német
katonát. A német hatóságok ezért
Koppenhága városára újabb kétmil-
lió korona pénzbüntetést vetettek ki.

EVSZAZADOK óta sok nagy tra-
gediát okozott az elvakult szerelem.
A világ külső arculata sokban válto-
zott, az ember azonban szinte válto-
zatlanul ugyanaz, mint volt régen.
Az elvakult szerelmes legény régen
sem gondolkodott, most sem igen
gondolkozik. Szomorú hirt jelenté-
nek Mesterszállásról. Miri Dezső 20
éves gazdasági cseléd szerelmes volt
gazdája leányába. A leány édesanyja
ellenzte a fiatalok egybekelését.
Miri emiatt elkeseredett s bosszúra
határozta el magát. Amikor a gazda
eltávozott a tanyáról, rátámadt a két
védtelen nőre s baltával mindkettőt
agyonverte. Borzalmas tette után pe-
dig felakasztotta magát. Mindhár-
man meghaltak.

GENFBEN, az egyik vendéglőben
két katonát egy 24 éves leánnyal tea-
zott. A katonák pisztolyukat kitették
az asztalra. A lány azt hitte, hogy
a fegyverek nincsenek megtöltve.
Nevetve felkapta az egyik pisztolyt
és maga ellen fordította. Mielőtt a
katonák megakadályozhatták volna,
a fegyver eldőrdült és a kacagó lány
szívébe fúródott a golyó. A »tréfál-
kozó« leány azonnal meghalt.

HARSANY község felé igyekezett
ösv. Tari Józsefné 68 éves asszony.
Gyalog indult neki az útnak. Előre-
gedett teste kifáradt. Az öregasszony
leült egy kőrákásra, hogy pihenjen
s azután továbbfolytassa útját. El-
aludt a kőrákáson és nem is ébredt
fel többé: meghalt.

VANNAK, akik mindig és minde-
nütt politizálnak, beszélnek, véle-
ményt nyilvánítanak, kombinálnak,
enyhén szólva lódtanak, hogy a má-
sik ember azt higgye: ők az okosak,
a jólétesültek. Ilyen lehet Bereczki
Ferenc kibédi lakos is, aki virrasz-
tani ment egyik szomszédja házába
s még ott, a koporsó mellett is poli-
tizált. Közben olyan kijelentéseket
tett, melyekért igazgatás vétsége miatt
éltárás indult ellene. A koporsó mel-
lett is politizáló embert a Kúria 800
pengő pénzbüntetésre ítélte.

A felsőház kedden kezdi meg a költségvetés tárgyalását

Budapest, dec. 9

A felsőház pénzügyi bizottsága
hétfőn tárgyalja a jövő évi állami

költségvetésről szóló törvényja-
vaslatot. A javaslat plenáris tár-
gyalása a felsőházban kedden
kezdődik meg.

Osima berlini japán nagykövet nyilatkozata a helyzetről

Berlin, december 9.

Osima berlini japán nagykövet nyi-
latkozatot adott a sajtó képviselői-
nek. Megállapította, hogy Japán
karddal a kezében adott választ az
angolszászok két esztendővel ezelőtt
megtörtént kihívására. Megemléke-
zett a német hadsereg csodás fegy-
vertényeiről. Csodálatát fejezte ki
a német véderő és a német otthon

iránt is. Japán is a nagy csaták és
győzelmek sorozatára tekinthet visz-
sza. A hadiszerenese lehetővé tette
Japán részére, hogy a háromhatalmi
egyezményben lefektetett elveket a
megvalósulás útjára terelje. Német-
ország és Japán azért szövetkeztek,
hogy megteremtsek a világ új rend-
jét. Ez a hit — mondta — a legbiz-
tosabb záloga a végső győzelemnek.

Kállay miniszterelnök Kolozsvárott

Kolozsvár, dec. 9

Kállay Miklós miniszterelnök
tegnap délelőtt 10 órakor Ko-
lozsvárra érkezett báró Bánffy
Dániel földművelésügyi minisz-
ter és fia, személyi titkára tár-
saságában. A miniszterelnököt
a pályaudvaron az Erdélyi Párt
tagjai fogadták. Kállay Miklós
első útja az Erdélyi Magyar Gaz-
dasági Egyesületbe vezetett, ahol
Erdély gazdasági kérdéseiről ér-
deklődött s nagy érdeklődéssel
hallgatta meg a jelentéseket. A

miniszterelnök meglátogatta a
gazdasági szakosztályokat s fá-
jéklődött az erdélyi szövetke-
zeti kérdésekről is. Ezután látó-
gatást tett a hadtestparancsnok-
ságon és a megyeháza is. Mag-
tekinthette a ruházati akció ered-
ményét s nagy elismeréssel nyi-
latkozott Kolozsvár város lakos-
ságának áldozatkészségéről. Dél-
után az Erdélyi Párt tagjaival
tanácskozott, majd este 6 órakor
intenzív szünetet vett részt. Kállay
Miklós este 10 órakor utazott
vissza a fővárosba.

Gyermekmunka a szovjet gyárakban

A bolsevista ifjúmunkások lap-
ja, a Komszomolskaja Pravda ar-
ról számol be, hogy a katonai
szolgálatra behívott gyári mun-
kások helyébe, akiket most száz-
ezer számra használnak fel ágyú-
főtételként a Szovjet főmegtáma-
dásaiban, az ifjúmunkások száz-
ezreit vonták be gyári munkára,
olyanokat is, akik alig nőttek ki
a gyermekcipőből. Ez „az or-
szág háborús szükségletei miatt”
főrtént — írja a lap — s a köz-
leményből megtudjuk azt is, hogy
a dolgozó gyermekek számára

különleges szakiskolákat állítot-
tak fel, amelyekben a befejezett
munkaidő után a szükséges is-
mereteket oktatják őket. A lap
az emberi munkaerő eme ki-
szakmányolásának legújabb mód-
szerét azzal igyekszik népszerű-
síteni: „Nappal a gyárban, este
az iskolában”. Ilyen körülmények
között nem csoda, ha a Smena
nevű bolsevista, közlöny amlatt
panaszodik, hogy az ifjúság kö-
rében a háború iránt csekély
lelkesezés nyilvánul meg.

Kiterjesztik a kormányzói amnesztiát a katonai érdemek alapján

Budapest, december 9.

A Budapesti Közlöny szerdai szá-
ma közli a Kormányzó Ur Ófömméltó-
ságának december 6-án kelt legfel-
sőbb elhatározását az 1942. október
21-én kiadott legfelsőbb elhatározás-
sal katonai érdemekért engedélyezett
kegyelem kiterjesztése tárgyában. Az
elhatározás szerint a Kormányzó Ur
a haza szolgálatában hozott áldoza-
tok méltányolásával az 1942. október
21-én kelt elhatározásában engedé-

lyezett kegyelmet kiterjeszteni kí-
vánja és az ott meghatározott kere-
teken túlmenően is kegyelmet kíván
gyakorolni mindazokkal a jogerősen
elítelt, vagy büncselekménnyel ter-
helt egyénnel szemben, akik kato-
nai érdemeik alapján a kegyelemre
méltóknak mutatkoztak.

A hivatalos lap ezután részletesen
felsorolja, hogy a Kormányzó Ur el-
határozása szerint kik részesülhet-
nek kegyelemben. (MTI)

Ezentúl délután ötkor zárhatnak a traktikok is

A Budapesti Közlöny szerdai
száma közli a pénzügyminiszter
rendeletét, amely szerint a ki-
zárólagos dohányárusok 1944
április 30-ig terjedő időben do-
hányárudájukat a törvényhatósági
jogú és megyei városokban 17
órákor, kis- és nagyközségekben
15 órákor bezárhatják. A kis- és
nagyközségekben működő azok a
dohányárusok, akik árudájukat
15 órákor bezárják, ebédszünetet
nem tarthatnak. Jelen rendelet
kihirdetésének napján lépett
életbe.

A magyar sajtó hódolata a Kormányzónak

Az Országos Magyar Sajtó-
kamara hagyományos szokásának
megfelelően a Magyar Sajtó Há-
zában, a Magyar Újságírók Egye-
sülete Pátria Klubjában decem-
ber 8-án fél 6 órákor ünnepsé-
get rendezett a Kormányzó Ur
nevenapja alkalmából. Vitéz Ko-
lozsvary Borcsa Mihály, az Or-
szágos Magyar Sajtókamara el-
nöke köszöntötte fel a Kor-
mányzót, majd a délvideki újság-
írók hódolatát Bogner József or-
szággyűlési képviselő, a szabad-
kai Délvideki Magyarország főszer-
kesztője tolmácsolta.

Gyenge felhajtás és forgalom a csabai téli országos vásáron

Az előjelekből is gyengének
ígérkező békéscsabai téli orszá-
gos állatvásárt a rossz időjárás
is befolyásolta. A hétfői hasított
kőrmű állatok vására, de külö-
nösen a keddi lóvásár igen szűk
keretek között ment végbe. Nem-
csak a felhajtás volt gyenge, ha-
nem a forgalom is ehhez igazo-
dott. Hétfőn még csak meg-
haladta az ötszázat az átrások
száma, kedden azonban ennél is
jóval kevesebb állat cserélt gaz-
dát. A vásáron egyébként az
alábbi árakat sikerült feljegyezni:

Kilogrammonként: igás ökrök
100—220, borjastehén 170—210,
bivaj 160—175, juh 150—160,
vágni való ló 50—70 fillér.
Darabonként: igás ökrök 1900—
2200, borjastehén 2000—3500,
fejtőstehén 1800—2100, bivaj
1000—1500, juh 80—120, hasas-
koca 700—900, remonda ló 3500—
4000, kocsi 2000—3000, igásló
1500—1800, 1—2 éves csikó 1200—
2000, fél éves 800—1500, vágni
való ló 80—160, malac páron-
ként 150—200 pengő.

ERAFIT TUBUSOS CIPŐKRÉM

Minden színben kapható,
kiváló minőség, gazdaságos!

ERAFIT minden cipőhöz!

Körösvidék Cipőosztálya
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18 sz.

— Ezen a héten a Dolosch és a
Radó gyógyszerár tarti éjeli szol-
gálatot.

HÍREK

— Államsegélyt kapott a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara gróf Dessewffy Aurél elnöklétével ülést tartott, amelyen vitéz Czeglédy Béla kamarai igazgató jelentésében a mezőgazdasági munkásság lábelleni és ruhaellátásáról emlékezett meg s közbenjárást kért, hogy a ruha- és cipőakció minél előbb kezdjék meg s a jogos igénylőknek adják ki a ruhákat, illetve lábbeliket. A választmány egyhangúan mondott köszönetet a földművelésügyi miniszternek, hogy a kamara közérdekű munkásságát méltányolva 30.000 P államsegélyt adott a kamarának.

— Új légvédelmi mentőszék. A német légoitalom tökéletesítése keretében a légóitalmi mentőszervezeteket most új készülékekkel szerelték fel. Ez a készülék nagyon felerősíti a hárszék alatti emberek kopogását és így lehetővé teszi, hogy még idejében kimentessék őket a romok alól. A készüléknek olyan hatalmas erősítő berendezése van, hogy a fal kaparását is nagy távolsághól meg lehet hallani segítségül. Így még azokat is ki lehet menteni a romok alól, akik nem tudnak megmozdulni és csak ujjukkal kopogtathatnak a falon.

— Csecsemőkelengye-akció a rászorulóknak. Illetékes kormányzati helyen széleskörű előkészítő intézkedést tettek annak érdekében, hogy a textilgyártásban a legjobban rászoruló lakosság legszükségesebb alsó és felsőruházati textilanyagait biztosítsák. Elsősorban a kis- és középkeresetű dolgozó néposztályok textilszükségletéről gondoskodnak. Most újabb intézkedés történt, melynek értelmében külön gondoskodnak a szegényebb néposztály csecsemőkelengyéjének előteremtéséről. Az illetékes ténnyezők rendelkezésére a textilgyártásban biztosítják a szükséges mennyiségű csecsemőkelengye-anyagot. Ezeknek az anyagoknak gyártása már folyamatban van.

— Fényképezési eljárással készítik az új kisalakú bibliát. A Magyar Bibliatársulat és a Brit és a Külföldi Bibliatársulat közösen kisalakú zsebbibliát ad ki. Egy nagyalakú biblia 1337 oldalról fényképezési eljárással készítették az 1337 kisebbített lemezt. A kiadáshoz szükséges indiai papírt Németországban állították elő. Remélhető, hogy a jövő esztendő elején el is készül az új zsebbiblia. Minthogy a század eleje óta nem jelent meg kisalakú biblia, igen nagy az érdeklődés iránta, mivel az első kiadásból csak 5000 darab áll rendelkezésre, ebből elsősorban a bibliatársulat tagjait elégték ki.

— Halálos ítélet Nyiregyháza. A Nyiregyházi törvényszék rögtönítelő tanácsa kötéltálati halálra ítélte Demeter József 30 éves kisvárdai lakost. Demeter József, aki már tíz évet ült börtönben, ez év október 5-én, a dologházából történt kiszabadulása után Kisvárdán az elsötétítés idején betörést követett el, amelyen tettenérték.

Vasárnap zárul Bíró Ákos képművészete

December 5-én nyílt meg a békéscsabai Kulturpalotában Bíró Ákos budapesti festőművész képművészete. A diákéveit Békéscsabán töltött, több európai országot is bejárta fiatal festőművész tárlatát állandóan igen sokan látogatják. A kiállítás iránt megnyilvánuló érdeklődés indokolt is, mert Bíró Ákos gazdaganyagú tárlata sokatigérő, ragyogó művészeti pályát állít, a szó legnemesebb értelmében vett igazi, nagy magyar tehetség bemutatkozása. Az évek folyamán sok tárlat színhelye volt a békéscsabai Kulturpalota, több neves festőt is üdvözölhettünk városunk falai között, ez a mostani kiállítás azonban túlszárnyalja valamennyit. Az ember úgy érzi, hogy önmagával került szembe, amikor Bíró Ákos képeit szemléli. Sokan vannak, akik a látás után itélve azt hiszik, hogy a világ fejlődésének irányát következében maga az ember is gép lesz, futószalagra kerülünk mindnyájan, csavar leszünk a gépezetben. Bíró Ákos tárlata eleven cáfolata ennek. Ami már az első pillanatban megkapja a látogatót, az témáinak

sokszínűsége. Képei között éppen úgy megtaláljuk a felhőt, a napsütést, a tengert, az erdőt, a portrékat, tanulmányfejeket, mint a virágokat, a zöldelő rétet, a csabai tanyavilág egy-egy hangulatos részletét. A fiatal festőművész nyitott szemmel jár a világban. Meglátja a föld és az ég csodálatos ölekezését, a szárguldo viharfelhőket, a tengeri kikötők sajátságos, költői hangulatát, de elénk állítja a nagyváros hajszás életét, az erdőben pihenő favágót és a réten ülő, sorsával vívódó koldust is. Igen, az embert minden érdekli, az egész világ, az egész Mindenség, ezért nem lesz az ember egy csavar a gépezetben. Ezt sugározzák, ujjongják mint diadalmas, boldog hitvallást Bíró Ákos képei, melyek gazdag, hívó magyar lelkeknek csodálatosan szép, harmóniában összeölelkező színekkel megfestett vetületei. Nagy művészeti jövőt jósunk Bíró Ákosnak, akinek képei ékei lehetnek minden lakásnak, nemesak mint faldíszítmények, hanem mint az ember, a teremtés koronája lelki világának hű, igaz, tisztaszívű hirdetői.

Harmincnégy lélekkel növekedett novemberben Békéscsaba lakosainak száma

Most állította össze Maján Gyula városi anyakönyvvezető Békéscsaba november havi népmozgalmi kimutatását, amelyből az alábbi érdekes számokat közöljük. Zárójelben az elmúlt év novemberének adatai vannak feltüntetve.

A születések száma összesen 102 (110), éspedig az A) anyakönyvi kerületében 75 (90), amelyek közül 34 (41) fiú, 32 (40) leány, 8 (7) törvénytelen, 1 (2) halvaszületett; a B) anyakönyvi kerületben 27 (20), amelyek közül 12 (6) fiú, 13 (14) leány, 1 (—) törvénytelen, 1 (—) halvaszületett.

Házasságot kötött 53 (83) pár, éspedig az A) anyakönyvi kerületben

44 (72), a B) anyakönyvi kerületben 9 (11) pár.

Az elhaltak száma összesen 68 (77), éspedig az A) anyakönyvi kerületében 62 (63), amelyek között van 34 (32) fiú, 28 (31) nő, 0—1 éves csecsemő 9 (8); a B) anyakönyvi kerületben 6 (14), amelyek között van 1 (12) fiú, 5 (2) nő.

Ha a születések és a halálozások számát összehasonlítjuk, megkapjuk a természetes szaporodás számát, amely ezek szerint a folyó év novemberében 34, az elmúlt év novemberében 33 volt, tehát a két év természetes szaporodási száma között nincs lényeges különbség.

Az Országos Természetvédelmi Tanács nemzeti parkot állít fel Kárpátalján

Megmentik a kárpátaljai őserdőket

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint az Országos Természetvédelmi Tanács Magyarország természeti kincseinek és egyes vidékek speciális ritkaságainak feltárására és megóvására hatalmas munkát fejt ki. A Tanács évek óta munkálkodik ezen a téren és serény tevékenysége nyomán évről-évre gyarapszunk természeti kincsekben és ritkaságokban. Ezeket, a nemzeti vagyonnak számító tárgyakat azután védelem alá helyezik, hogy így, eredeti alakjukban és állapotukban maradhassanak fenn az idők végezetéig.

Igy történt ez például a nyirbátori Bátorliget nevű, jégkorszakból származó ősláp, a tihanyi félsziget gej-

ziritei, az abaújszíni medvés és bölényes őserdő és más, egyedülálló természeti kincsek esetében is. Ezeket az egyedülálló ritkaságokat a természetvédelmi törvény védelme alá helyezték és külföldi példára később nemzeti parkká nyilvánítják, ami már csak igen rövid idő kérdése.

Ugyanígy nemzeti parkok létesítéséről folynak most tárgyalások a Kárpátalján is. Magyarországon ezidő szerint nincsen igazi őserdő-rezerváció. Kárpátalja őserdőtegekkel borított területe elsősorban ebből a szempontból jön tekintetbe.

Földváry Miksa miniszteri tanácsos, az Országos Természetvédelmi Tanács ügyvezető alelnöke körutat tett Kárpátalján, hogy felkutassa és

megszemlélje azokat a nagy kiterjedésű, ősi állapotban lévő erdősegeket, amelyek erdészeti, tudományos és botanikai szempontból védelemre, illetőleg nemzeti park létesítésére alkalmasak.

A szemle meghozta a megfelelő eredményeket, Földváry miniszteri tanácsos egész sereg gyönyörű őserdőt fedezett fel Kárpátalján és ezek közül a legtöbb kitűnően megfelel a felsorolt hármas célnak.

Földváry Miksa miniszteri tanácsos a kárpátaljai nemzeti parkokkal kapcsolatosan a következőket mondotta:

A legérdekesebb és legjellegzetesebb kárpátaljai őserdő-rezerváció Rahó közvetlen közelében, a Hoverla alatt terül el. Ezt a hatalmas, hat-hétszáz katasztrális hold területű, gyönyörű ősfenyvest, amely teljesen érintetlen, már az 1914-es világháború előtt kiszemelték nemzeti park céljára és minden előkészület megtörtént az ilyen irányú berendezkedés felé. A bekövetkezett világéges azután természetesen alapjában borította fel a szép tervet, melynek valóra válása a Kárpátok visszatéréséig halasztást szenvedett. Most azonban már semmi sem áll útjában annak, hogy a hazai tudomány és a magyar kultúra érdekében nemzeti parkok létesüljenek olyan területeken, ahol az ilyen nemzeti kincsek felette sokan vannak és így a közforgalom és közhasználat elől való elvonásuk nem okoz kárt, vagy zavart.

Legelsősorban tehát a Hoverla alatti ősi fenyőerdőt nyilvánítják nemzeti parkká. Ezzel egy 6-700 holdas ősfenyvest tesznek érintetlenné, úgyhogy ott többé egy szál virág, egy darab fatörzs, egy kődarab nem lesz a helyéről elmozdítható, legkevésbé pedig elvihető.

A kincstári erdősegekben a gyönyörű, harminc méter magas ősfenyők mellett százados, terjedelmes bükkök, tölgyek, gyertyánok, kőrisek és más lombfák tenyésznek, a gyepek tisztásokon pedig sokféle alpesi növény és virág virul, amelyek egytől-egyig védelem alá kerülnek. De törvényes védelembe vesznek majd az ilyen rezervációkban élő mindenféle vadat is, tehát nem csupán a lassan kipusztuló vadjainkat — mint amilyenek a vadmacska, a hiúz, a medve, a nyest, a nyuszt, a nyéres és mások — hanem másutt is bőven előforduló vadakat is: az őzet, a szarvast, a muflont, a nyulat, a vaddisznót, a rökát és a többi magyarországi vadat is. Az ilyen rezervációs területen általános, minden vadra kiterjedő, örökös vadászati tilalmat rendelnek el és így az állatok és növények zavartalan élete és szaporodása biztosítva lesz.

A Hoverla alatti gyönyörű őserdőben erdészeti, botanikai és tudományos szempontból mindenféle vizsgálódást lehet majd folytatni, mert ilyenre az érintetlen, ősi állapotban fennmaradt erdősegek maradéktalanul alkalmasak. De a vadászok is használnak tanulmányozhatják az őserdőt, mivel a háborítatlan terület értékes studiomokkal szolgál az állatok életére, szokásaira, szaporodására, táplálkozására, vonulására, harcra és szerelmére vonatkozólag.

A továbbiakban több kisebb erdőseget nyilvánítanak védett területté. Főleg száz hold körüli erdősegekre van szükség, mert ekkora zárt terület már magában elegendő az erdő életének és halálának tanulmányozására és mert nagyobb területeket nem akarnak elvonni a forgalom és hasznosítás elől.

P. H. R.

ARPÁD Filmstúdió

Előadások: hétköznap fél 6, fél 8, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 órakor.

Csütörtök
Péntek

Szalmaláng

JEAN FULLER
LUCIEN
BARROUX

SPORT

Változatlan csapattal áll ki a CsAK a Törekvés ellen

Nagy sportesemény lesz vasárnap Békéscsabán, a Csányi-utcai sporttelepen. A két örök békéscsabai vetélytárs, a Törekvés és a CsAK mérő össze erejét Magyar Kupa mérkőzésen.

A CsAK egyik befentese a következőket mondta a nagy találkozóról:

— Ugy hiszem, soha nem látott nagy küzdelem lesz a pályán. Tudomásom szerint a CsAK változatlan összeállításban veszi fel a küzdelmet, tehát ez a tizenegy lép a pályára: Veres — Hartl, Uhrin I. — Koka-vecz, Békészkly, Marik — Simon, Uhrin II., Bogdány, Vrányis, Salát.

— A csapat utolsó bajnoki mérkőzésein jól játszott, nincs ok arra, hogy valakit is kihagyjanak ebből a tizenegyből. Szerintem a CsAK, annak ellenére, hogy a NB III-ban játszik, méltó ellenfele lesz a NB II-ben szereplő Törekvésnek. Jósolni persze nem lehet erre a találkozóra. Győzhet akármelyik csapat. Mindenesetre nekünk a döntetlen is elég lenne ahhoz, hogy mi menjünk tovább Magyar Kupában. Jól tudom, hogy a Törekvés is nagyon készül. És ez így is a helyes. Lássunk jó futballt, nagy küzdelmet. A miénk legfőbb vágya az, hogy bebizonyítsák: az osztálykülönbség ellenére is

méltó vetélytársa a kék-fehér együttes a lila-fehér gárdának.

— Hiszem, hogy ha ki is kapunk, a CsAK szép játékkal rukkol ki és megizzasztja a Törekvést.

NB I. eredmények:

- Ferencváros—NAC 1:0
- Csepel—SalBTC 2:1
- Szolnok—BSzKRT 6:0
- SzVSE—Vasas 1:1
- Ujpest—DVSC 10:1
- Gamma—Kolozsvar 2:1
- DiMÁVAG—Kispest 3:2
- Elektromos—Ujvidék 5:0

Az NB I. állása

- 1. Nagyvárád 24 pont
- 2. Gamma 18 "
- 3. Kolozsvar 16 "
- 4. Ferencv. 15 "
- 5. Ujpest 14 "
- 6. SalBTC 14 "
- 7. Kispest 14 "
- 8. SzVSE 14 "
- 9. Vasas 13 "
- 10. Elektromos 13 "
- 11. DVSC 13 "
- 12. Csepel 12 "
- 13. Ujvidék 12 "
- 14. Szolnok 11 "
- 15. DiMÁVAG 10 "
- 16. BSzKRT 9 "

— Elevenen megfőtt a forró lúggal telt tartályban. Meggondolatlan tréfa folytán halálos szerencsétlenség történt Kolozsvaron. Szigeti János 22 éves MÁV műhelymunkás rossz káncsokat tisztított a forró lúggal telt tartály közvetlen közelében. Vele dolgozott három hozzá hasonló fiatalok munkaközösége, akik munkaközöségben tréfa miatt, lökdözték és csúfolták egymást. Az egyik fiatal munkás olyan szerencsétlenül lökte mellbe Szigetit, hogy az belefordult a csaknem két méter mély, forró lúggal telt tartályba. Mire kiemelték a szerencsétlenül járt munkást a forró lúgból, teljesen eszméletlen volt a nem sokára meg is halt. A rendőrség nyomozást indított, hogy kiderüljön a felelősség a tragikus szerencsétlenségért.

— „Szól a kakas“ címen a napokban kerül a nagyközönség elé a Baromfitenyésztők Szövetségének filmje, amely új utakon haladva mértékteljesen jelent a propagandafilmek történetében. A csibe fejlődésének bemutatása teljesen modern fényképezés módjára! A film minden egyes kockájából — egyetlen egy sem készült műteremben — magyar levegő árad és a magyar fajak fündéri szépsége bontakozik ki. A bronzszínű pulyka, a habfehér libanyájak, a baromfivilág színes szeregének látványa, felejthetetlen élmény. Pompás mese észrevétlenül oktat. Szépség, szórakozás, tanulság ez a film!

* Orvosi hír. Dr. Rittner Sándor urológus és urológus szakorvos honfoglalás szolgálatából visszatért és rendeléseit Horthy Miklós-út 2. szám alatt újból megkezdte.

— Kié volt a kecske és kinek a pénzét ette meg? Oroszházán az egyik hetipiacon 130 pengőért elkelt egy kecskegida. A vevő előhúzott a tárcájából egy 100 pengőt és az eladó felé nyújtotta. Az alamuszi kecske, mintha csak erre várt volna, felcsigázva a viritó százás látványától, váratlanul elkapta a papírpénzt. Hiába kaptak utána, a százás eltűnt a gida gyomrában. Rettenetes vita támadt ennek nyomában. A tulajdonos nem akarta elfogadni a még neki járó 30 pengőt, mert azzal érvelt, hogy ő nem kapta meg a százást. A másik azt vitatta, hogy az eladó állata vette át a pénzt, viszont az eladó szerint a kecske már nem volt az övé, amikor fizetésre került a sor, mert akkor már megkötötték a vásárt. Ezzel szemben még nem volt kifizetve. A vita még máig sem fejeződött be s valószínűleg bíróság dönti el, hogy kié volt a kecske és kinek a pénzét ette meg?

— Zsidó özvegyi jogon nem üzhet ipart. Az iparügyi miniszter rendelkezést adott ki annak tisztázására, hogy az életben maradt, zsidónak minősülő házastárs szakképzettség hiányában milyen esetben folytathatja az elhunyt szakiparát. A magyarországi rendelkezés szerint az özvegy házastársának a szakképzettség kivételével saját személyében kell igazolni, hogy az egyéb törvényes feltételeknek megfelel. Mivel a zsidótörvény 14-ik paragrafusára szerint az özvegy új iparendély iránti kérésével elutasítandó volna, kimondotta a miniszter, hogy özvegyi jogon zsidó csak keresztény üzletvezető alkalmazásával folytathatja elhunyt házastársa szakiparát.

MÁVAUT autóbusszmenetrend

Érvényes 1943 november 1-től.

Békéscsaba—Mezőberény—Köröstarcsa

			Békéscsaba MAV p. u.	érk.	18.00
5.30	12.40	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk.	8.40 17.50
5.53	13.03	ind.	Békés városháza	ind.	8.18 17.28
6.20	13.30	ind.	Mezőberény község.	ind.	7.53 17.03
6.37	13.47	érk.	Köröstarcsa posta	ind.	7.33 16.43

Füzesgyarmat—Szeghalom—Mezőberény p. u.

5.00	—	—	i.	Füzesgyarmat közsh. é.	—	—	—	17.35
5.30	—	15.35	i.	Szeghalom Templ.-t. é.	7.35	—	—	16.00 17.04
6.02	—	16.17	i.	Körösladány közsh.	7.04	e.	e.	15.29
6.28	7.33	13.55	16.43	i.	Köröstarcsa posta	6.40	7.30	13.47 15.05
6.45	7.50	14.12	17.00	e.	Mezőberény közsh.	6.20	7.13	13.30 14.45
6.50	—	14.18	—	e.	Mezőberény p. u.	—	7.07	— 14.35

Békéscsaba—Szeghalom—Berettyóújfalu

				Békéscsaba p. u.	é.	18.00		
5.30	—	—	i.	Békéscsaba Csaba-sz.	é.	17.50		
6.20	—	—	i.	Mezőberény közsh.	i.	17.03		
6.40	—	—	i.	Köröstarcsa posta	i.	16.43		
7.35	—	—	e.	Szeghalom Templom-t. i.	—	15.35		
4.25	—	7.40	—	i.	Szeghalom Templom-t. é.	—	15.30 18.10	
4.50	—	8.05	—	i.	Csökmő posta	—	15.05 17.48	
5.13	—	8.28	—	i.	Darvas posta	—	14.45 17.23	
5.36	7.20	8.50	14.05	i.	Zsáka posta	7.10	14.00	14.23 17.00
5.43	7.23	8.58	14.13	i.	Furta posta	7.05	13.55	14.15 16.52
6.06	7.49	9.19	14.34	i.	Berettyószentmárton	6.41	13.31	13.51 16.27
6.20	8.00	9.30	14.50	e.	Berettyóújfalu közsh.	6.30	13.20	13.40 16.10

Békéscsaba—Szarvas

d	13.55	ind.	Békéscsaba MAV p. u.	érk.	10.03
d	14.05	ind.	Békéscsaba Csaba-szálló	érk.	9.55
d	15.06	ind.	Kondoros község-háza	ind.	8.58
d	16.00	érk.	Szarvas Árpád-szálló	ind.	8.00

Figyelmeztetés: A forgalom az összes vonalon vasár- és ünnepnap szünetel.

d = Szeghalom Templom-tér és Berettyóújfalu, valamint Szarvas és Békéscsaba között csak szerdán és szombaton közlekedik.

e = Zsáka és Berettyóújfalu között csak hétfőn és csütörtökön közl.

A kondorosi útépités ideje alatt a járatok Szarvas és Kondoros között kerülő útirányon, késve közlekednek.

Felvilágosítás: MÁVAUT Főnökség, Békéscsaba, II., Kazinczy-utca 1/3. Telefon: 233.

Déli csoport

1. Szegedi AK	14 11 3	—	67.17 26
2. SzVAK	14 10 2	2 45.18 20	
3. Z. Danuvia	14 8 3	3 41.17 14	
4. Gama TE	14 8 1	5 35.28 17	
5. Fegyvergyár	14 5 5	4 26.18 15	
6. MVSE	14 7 1	6 28.24 15	
7. OTE	14 6 3	5 28.26 15	
8. UTC	14 6 2	6 28.28 14	
9. WSC	14 5 4	5 19.25 14	
10. O. Bocskai	14 4 4	6 16.25 12	
11. HTVÉ	14 6 —	3 27.45 12	
12. Zentai AK	14 4 2	8 24.50 14	
13. B. Törekvés	14 3 1	10 19.58 7	
14. UCSE	14 1 5	8 15.44 7	
15. Topolya	14 2 2	10 15.42 6	

Textilkereskedelemben ügyes

tanulóleányt felveszek

Cím a kiadóban

A KÖRÖSVIDEK KARÁCSONYI KÖNYVUJDONSÁGAI:

- Harsány Zsolt: Hajnali cigaretták. Kötve 28.
- Ormos Gerő: Mindent eldönt az Úr. Füzve 16., kötve 22.
- A. France—Harrar: Hermodion, az ördög. Kötve 20.
- Franz Werfel: Az elsikkasztott menyország. Füzve 10.
- Drasche-Lázár Bona: Kalandnak indult. Füzve 10.
- Claude Anet: Ariane. Füzve 4.50.
- Hegedős Gitta: Osztogatók. Füzve 8.
- Illyés Gyula: Válogatott versek. Kötve 12.
- Karácsony Benó: Pjotruska. Kötve 14.50.
- Leonid Szolovjov: A csend-háborító. Kötve 18.
- Jean Giono: Sarju. Kötve 18.
- Charles Bandelaire: A romlás virágai. Kötve 27.
- Makkai János: Politika-isten rabságában. Kötve 24.
- Gulácsy Irén: Jezabel. Füzve 16. Kötve 22.
- Szentmihályiné Szabó Mária: Aratás. Füzve 20., kötve 26.
- Kassák Lajos: Karácsonyiék. Füzve 20., kötve 26.
- Heltai Jenő: Ismeretlen ismerősök. Füzve 10., kötve 15.
- Mécs László összes versei. 24.
- Babits: Irás és olvasás. 32.
- Emile Zola: Pascal orvos. 13.
- Szinyai Zoltán: Kastélyok koldusa. 22.
- Palotai Boris: Kegyetlen ifjúság. 14.50.

Apróhirdetések

Hirdetéseket déli 12 óráig vesz fel a kiadóhivatal. Apróhirdetési díj a feladáskor készpénzben fizetendő. Cím a kiadóban lévő hirdetéseknek vidékieknek csak válaszbélyeg ellenében válaszolhatunk. Jelzés levelek leadásuk a kiadóhivatalban 30 fillér bélyegdíj fizetendő.

Műszeresemődet felvesz a Réthy cukorkagyár. Jelentkezni az irodában —

Elveszett fekete vállkendő a negyedik kerületben. Megtalálójára Földvár-utca 29 alatt jutalmat kap

Mészai Pál Ujkígyós, Temető-utca 46 sz. alatti lakos a december 8-iki békéscsabai vásáron elvesztett egy bőr noteszt, benne 160 pengővel, két drb kerékpár-igazolvánnyal, egy női Bremer kerékpár 2.009.950 számú és még egy férfi 511.296 számú Dürkopp Dianna kerékpár-igazolvánnyal. Kérem a megtalálót sivekkeljén címezzel elküldeni. Jutalmat kap.